

भारत राखीव बटालियन निर्मिती
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन,
गृह विभाग,

शासन निर्णय क्र.एसआरएफ ०८०१/१६६३/प्रक्र ४०/पोल-३

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२, दिनांक: १७ ऑक्टोबर, २००५

संदर्भ :- १) केंद्र शासन, गृह मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.११/२७०११/१०२
२०००/पी.एफ २ (९) दि.१८.७.२०००

२) केंद्र शासन गृह मंत्रालय पत्र क्र. II/२०७०११/७७/२००१/PF-II
दिनांक २५ मार्च, २००२

प्रस्तावना :- राज्य शासनास कायदा व सुव्यवस्था यांशी संबंधीत असलेली त्याची कर्तव्ये वेळेवर आणि परिणामकारकरित्या पार पाडता यावीत या दृष्टीकोनातून निधी उपलब्ध व्हावा तसेच इतर राज्यांना देखिल मदत करता यावी यासाठी संदर्भ क्र.१ येथील पत्रान्वये केंद्र शासनाने राज्यामध्ये भारत राखीव बटालीयनची स्थापना करण्याबाबत निदेश दिले आहेत. वरीलप्रमाणे निदेश देताना या बटालियनवरा होणा-या खर्चापैकी ५०% रक्कम अर्थसहाय्य रुपाने व ५०% रक्कम व्याजमुक्त कर्ज स्वरुपात राज्य शासनास दिली जाईल व ती साधारणतः रु.१३.०० कोटी इतकी असेल या रकमेत अधिकारी/कर्मचारी यांना घ्याययाच्या वेतनाचा, दाखगोळा, इंधन, गणवेश, हत्यारे, मोटार वाहने, तंबू आणि प्रशिक्षणासाठी होणारा खर्च अंतर्भूत असेल असे नमूद केले आहे. याशिवाय उपरोक्त संदर्भ क्र.२ येथे नमूद केलेल्याप्रमाणे राज्य शासनास रु. ४,९७,५०,०००/- इतकी रक्कम मंजूर केली आहे. वरील बाबी विचारात घेऊन महाराष्ट्र राज्यात भारत राखीव बटालियन स्थापन करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

निर्णय :- महाराष्ट्र राज्यात भारत राखीव बटालियन स्थापन करणेबाबत राज्य मंत्रीमंडळाच्या विधान भवनातील समितीकडून दि.१२.५.०५ रोजी झालेल्या बैठकीत सर्वांगीण विचार करण्यात आला. त्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयाप्रमाणे महाराष्ट्र राज्यात मौ.सातारा, ता.जि.औसंगाबाद येथे भारत राखीव बटालियन स्थापन करण्यास शासन याद्वारे मान्यता देत आहे. या बटालीयनचे स्वरुप खालील प्रमाणे राहील.

१) भारत राखीव बटालियनकरिता सोबतच्या विवरणपत्र "अ" मध्ये दर्शविण्यात आल्याप्रमाणे एकूण १००७ पदे नविन निर्माण करण्यात यावी. या पदाना त्याच्या पदासमोर दर्शविण्यात आल्याप्रमाणे वेतनश्रेणी अनुज्ञेय राहील. याशिवाय शासन वेळावेळी ठरवून देईल त्याप्रमाणे इतर भत्ते

२) महाराष्ट्र शासनामार्फत विमानतळ सुरक्षा व्यवस्था पाहण्यासाठी राज्य राखीव बल गट क्र.८ निर्माण करून त्यासाठी ६०४ पदे निर्माण केली होती. तथापि विमानतळ सुरक्षा व्यवस्था केंद्र शासनाचे केंद्रीय औद्योगिक सुरक्षा बलाकडे सोपविल्यामुळे ही पदे, याचदामधून ३८ संवर्गब्राह्मण पदे वगळून उर्वरीत ५६६ पदांवरील कार्यरत असलेल्या अधिकारी कर्मचारी यांना वरील १ प्रमाणे निर्माण करण्यात आलेल्या पदांवर सामोर्तून घेण्यात यावे. तसेच राज्य राखीव बल गट क्र.८ या आस्थापनेवरील ५६६ पदे निरास करण्यात यावीत.

३) या बटालियनकरिता ४४१ पदे प्रत्यक्ष नव्याने भरावयाची असून त्याचा तपशील विवरणपत्र "ब" मध्ये देण्यात आला आहे.

४) वरील निर्णयाच्या भरावयाची पदे ही निवड मंडळाच्या माध्यमातून भरण्यात यावीत. या निवड मंडळात केंद्रीय राखीव दलातील समादेशक (कमांडंट) दर्जाचा अधिका-याचा प्रतिनिधी" या नात्याने समावेश असेल. या अधिका-याचे नामनिर्देशन केंद्र शासनाच्या गृह मंत्रालयाकडून करण्यात येईल.

५) भारत राखीव बटालियनमध्ये निवड झालेल्या अधिकारी कर्मचारी यांना ज्युरो ऑफ पोलिस रिसर्च ऑण्ड डेव्हलपमेंट यांनी विहित केल्याप्रमाणे प्रशिक्षण देण्यात येईल व संबंधितांनी ते पूर्ण करणे बंधनकारक राहिल.

६) या बटालियनवर प्रथम अधिकार केंद्र शासनाचा राहिल. केंद्रशासनाचा निर्णय राज्य शासनावर बंधनकारक राहिल त्यामध्ये कोणताही फेरफार राज्य शासनास करता येणार नाही. या तस्तुदीनुसार केंद्र शासनाने दिलेल्या निदेशानुसार सदरहू बटालियन इतर राज्यस्तरीय तहसील पाठविणे बंधनकारक राहिल.

७) ही बटालियन इतर राज्यात मोहिमेवर पाठविल्यास, त्या अनुषंगाने होणारा खर्च संबंधित राज्याकडून प्रतिपूर्ती करून घेण्यात यावा. केंद्र शासनाने सदरहू बलाचा वापर राखीव बल म्हणून केल्यास झालेल्या खर्चाची प्रतीपूर्ती केंद्र शासनाकडून करून घेण्यात यावी.

८) या बटालियनवर होणा-या खर्चापैकी ५०% स्वकम अर्थसहाय व ५०% स्वकम ही व्ययिक्त कर्ज स्वरुपात केंद्र शासनामार्फत राज्य शासनास पांच वर्षांपर्यंतच्या कालावधीकरिता उपलब्ध करून देण्यात येईल. त्याची कमाल मर्यादा रु.१३.०० कोटी इतकी असेल, अधिक खर्च झाल्यास सदरहू रकमेचा भार राज्य शासनाने उचलणे आवश्यक राहिल.

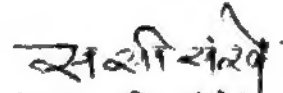
९) या बटालियनच्या बाबतीत केंद्र शासनाने विहित केलेले व विहीत केले जाणारे नियम पाळणे राज्य शासन/बटालियन यावर बंधनकारक राहिल.

या संदर्भात होणारा खर्च " मागणी शिर्ष क्र.-२०५५-पोलीस-११७-भारत राखीव बटालियन औसगाबाद -००१-भारत राखीव बटालियन " या लेखा शिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व यासाठी वेळोवेळी आवश्यकतेनुसार अर्थसंकल्पीय तस्तूद करण्या यावी.

या संदर्भात होणारा खर्च भागविण्यासाठी सन २००५-२००६ या वर्षात रु.१.८० (रु.एक कोटी पैंशी लाख) इतकी रक्कम वित्त विभागाने उपलब्ध करून दिली असल्याने ती मुक्त करून पोलीस महासंचालक महाराष्ट्र राज्य,मुंबई यांचेकडे खर्चासाठी सुपूर्द करण्यात येत आहे.

२. हे आदेश वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. सीआर-४०९/०५/व्यय-७, दिनांक २३.९.२००५ व २२३/ अर्थोपाय दिनांक ६.१०.२००५ अन्यथे सहमती घेऊन निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने,

(स. सी. संखे)

कार्यासन अधिकारी,गृह विभाग,महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

पोलीस महासंचालक,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई.
सर्व पोलीस आयुक्त,महाराष्ट्र राज्य,
सर्व पोलीस अधिक्षक,जिल्हा पोलीस अधीक्षक,महाराष्ट्र राज्य.
प्रधान महालेखाकार (लेखा परीक्षा)१ महाराष्ट्र राज्य,मुंबई.
महालेखापाल,महाराष्ट्र १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा)मुंबई/नागपूर
सर्व जिल्हा अधिकारी,महाराष्ट्र राज्य,
सर्व कोषागार अधिकारी,महाराष्ट्र राज्य.
वित्त विभाग (व्यय-७:पिनिमय)मंत्रालय,मुंबई.
गृह विभाग ,बियुडी-१,मंत्रालय,मुंबई- ३२.
नियड नस्ती .पोल-३

विवरणपत्र "अ"

भास्त राखीव बटालियन निर्मितीसाठी आवश्यक पदे

अ.क्र. १.	पदनाम २.	बेतमश्रेणी (रुपये)	आवश्यक पदे ३.
०	समादेशक	१२०००-२६५००	१
२	सहाय्यक समादेशक	८०००-१३५००	३
३	पोलीस उप अधीक्षक (कंपनी कमांडर)	८०००-१३५००	७
४	पोलीस निरीक्षक	७४५०-११०५०	७
५	पोलीस उपनिरीक्षक	५५००-९०००	२३
६	सहाय्यक पोलीस उपनिरीक्षक	४०००-६०००	१८
७	पोलीस हवालदार	४०००-६०००	१६०
८	सशस्त्र पोलीस शिपाई	३०५०-४५९०	६७५
९	प्रमुख स्वयंपाकी	२७५०-४४००	८
१०	सहाय्यक स्वयंपाकी	२६१०-४०००	८
११	भोजन सेवक	२५५०-३२००	८
१२	पाणी वाढणारा/आणणारा	२५५०-३२००	१५
१३	सफाईगार	२५५०-३२००	१५
१४	धोबी	२६१०-४०००	८
१५	न्हावी	२६१०-४०००	७
१६	प्रमुख लिपिक	५०००-८०००	१
१७	वरिष्ठ श्रेणी लिपिक	४,०००-६०००	२
१८	कनिष्ठ श्रेणी लिपिक	३,०५०-४९५०	३
१९	उच्चश्रेणी लघुलेखक	६,५००-१०,५००	१
२०	वैद्यकीय अधिकारी वर्ग-१ (एम.बी.बी.एस)	६,५००-१०,५००	१
२१	मिश्रक	४,५००-७,०००	२
२२	वॉर्डबॉय	२,५५०-३,२००	१
	एकूण अ)		१७४

ब) विनतारी संदेश विभागासाठी आवश्यक पदे

अ.क्र. १.	पदनाम २.	बेतमश्रेणी (रुपये)	आवश्यक पदे ३.
१	पोलीस निरीक्षक	७,४५०-११,०५०	१
२	पोलीस उपनिरीक्षक	५,५००-९,०००	२
३	पोलीस हवालदार	४,०००-६,०००	४
४	पोलीस शिपाई	३,०५०-४,५९०	२६
	एकूण ब)		३३
	एकूण अ + ब		१,००७

विवरणपत्र "ब"

भारत राखीव बटालियन निर्मितीसाठी प्रत्यक्ष निर्माण करावयाची पदे

(i) कार्यकारी पदे

अ.क्र. १.	पदनाम २.	वेतनश्रेणी (रुपये) ३.	पदसंख्या ४.
१	समादेशक	१२०००-१६५००	१
२	सहाय्यक समादेशक	८०००-१३५००	३
३	पोलीस उप अधीक्षक	८०००-१३५००	७
४	पोलीस निरीक्षक	७४५०-११०५०	२
५	पोलीस उपनिरीक्षक	५५००-९०००	१०
६	हेड कॉन्स्टेबल	४०००-६०००	१०८
७	पोलीस कॉन्स्टेबल	३०५०-४५९०	२४२
एकूण			३७३

(ii) फॉलोअपस्टाफ

अ.क्र. १.	पदनाम २.	वेतनश्रेणी (रुपये) ३.	पदसंख्या ४.
१	जलवाहकदार	२५५०-३२००	१५
२	सफाईगार	२५५०-३२००	५
३	थोडी	२६१०-४०००	३
४	न्हायी	२६१०-४०००	३
एकूण			२६

(iii) प्रशाकीय कर्मचारी पदे

अ.क्र. १.	पदनाम २.	वेतनश्रेणी (रुपये) ३.	पदसंख्या ४.
१	मुख्यलिपिक	५००९-८०००	१
२	लिपिक	३०५०-४५९०	३
३	लघुलेखक	६५००-१०५००	१
एकूण			५

(v) बिनतारीयंत्रणा पदे (कार्यकारी पदे)

अ.क्र. १.	पदनाम २.	वेतनश्रेणी (रुपये) ३.	पदसंख्या ४.
१	पोलीस निरीक्षक	७४५०-११०५०	१
२	पोलीस उपनिरीक्षक	५५००-९०००	२
३	हेड कॉन्स्टेबल	४०००-६०००	४
४	पोलीस शिपाई	३०५०-४५९०	२६
एकूण			३३

(vi) वैद्यकीय पदे

अ.क्र. १.	पदनाम २.	वेतनश्रेणी (रुपये) ३.	पदसंख्या ४.
१	वैद्यकीय अधिकारी	६५००-१०५००	१
२	मित्रक	४५००-७०००	२
३	पार्सबॉय	२५५०-३२००	१
एकुण			४